

Waterparagraaf bestemmingsplan Abtswoude

Waterparagraaf bestemmingsplan Abtswoude

referentie	projectcode	status
SDM131-1/verp6/002	SDM131-1	definitief
projectleider	projectdirecteur	datum
drs.ing. A. Balla	ir. Th.G.J. Wijtes	5 juni 2013

autorisatie	naam	paraaf
goedgekeurd	drs.ing. A. Balla	

INHOUDSOPGAVE	blz.
1. INLEIDING	1
2. BELEID	3
2.1. Europa	3
2.2. Rijk	3
2.3. Provincie	4
2.4. Hoogheemraadschap van Delfland	4
2.5. Gemeente Schiedam	5
3. WATERDOELSTELLINGEN	7
3.1. Waterkwantiteit	7
3.2. Waterkwaliteit	7
3.3. Riolering	7
3.4. Veiligheid	7
4. HUIDIGE SITUATIE	9
5. WAARBORGEN DUURZAAM WATERBEHEER	13
laatste bladzijde	13
BIJLAGEN	aantal blz.

1. INLEIDING

Aanleiding

Het vigerend bestemmingsplan Abtswoude in Schiedam is verouderd. De gemeente Schiedam gaat daarom een nieuw bestemmingsplan opstellen voor het gebied Abtswoude. Afbeelding 1.1 geeft het plangebied weer.

Afbeelding 1.1. Plangebied (rand in rood globaal aangegeven)

In het gebied zijn geen ontwikkelingen voorzien. Het bestemmingsplan is hiermee consoliderend. In het kader van het bestemmingsplan dient de procedure van de watertoets te worden doorlopen.

Op basis hiervan dient er een waterparagraaf opgesteld te worden, die in het bestemmingsplan bijgevoegd kan worden. In de waterparagraaf worden de belangrijkste waterhuishoudkundige aspecten vastgelegd. De waterparagraaf is opgesteld in afstemming met het hoogheemraadschap van Delfland.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 is het huidige beleid gegeven aan de hand van de leidende documenten en processen. In hoofdstuk 3 worden de doelstellingen met betrekking tot het waterbeleid besproken. In hoofdstuk 4 is de huidige situatie met betrekking tot de waterhuishouding van het gebied gegeven. In hoofdstuk 5 wordt een overzicht gegeven, waarmee voor de toekomst de realisatie van een duurzaam waterbeheer gewaarborgd kan worden.

2. BELEID

2.1. Europa

De Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) is op 22 december 2000 officieel van kracht geworden. De richtlijn heeft als doelstelling, het bereiken van een goede ecologische toestand voor alle oppervlaktewaterlichamen en het beschermen en herstellen van alle grondwaterlichamen (verbinding infiltratie en kwelgebieden). De KRW heeft het streven om emissies naar oppervlakte- en grondwater terug te dringen. Daarnaast zal de onttrekking van grondwater in evenwicht worden gebracht met de aanvulling van het grondwater.

2.2. Rijk

Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte

In de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte schetst het Rijk ambities van het ruimtelijk beleid en mobiliteitsbeleid voor Nederland in 2040. In de structuurvisie is aangegeven, dat de ruimtelijke ontwikkeling in Nederland niet los is te zien van water. Met het Deltaprogramma hebben de gezamenlijke overheden een basis om te werken aan bescherming tegen overstromingen, aan schoon water, aan de beschikbaarheid van voldoende zoet water en aan klimaatbestendige ontwikkeling.

Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW)

In 2003 is door het Rijk, de provincies (IPO), de waterschappen (Unie van Waterschappen) en de gemeenten (VNG) het Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW) ondertekend in navolging op het advies Waterbeheer 21e eeuw (WB21). Het doel van het NBW is, om rekening houdend met klimaatverandering, zeespiegelrijzing, bodemdaling en verstedelijking, het watersysteem op orde te hebben in 2015 en richting 2050 op orde te houden. Het tegengaan van wateroverlast is een belangrijk onderdeel van het waterbeheer. De werknormen uit het Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW), geven aan in welke mate (frequentie) wateroverlast wordt geaccepteerd (kans op inundatie vanuit oppervlaktewater). Deze normen zijn afhankelijk van het grondgebruik en het streven uit het NBW is, om in 2015 aan deze normering te voldoen. Om wateroverlast te voorkomen en problemen af te wentelen op benedenstrooms gelegen gebieden, is in het NBW de strategie vasthouden, bergen, afvoeren, uit het advies WB21 aangehouden. Het landelijke beleid streeft ook naar verbetering van de waterkwaliteit en ecologie als integraal onderdeel van het water. De voorkeursstrategie schoonhouden, scheiden, zuiveren is daarbij een belangrijke leidraad. De aanpak van diffuse bronnen zoals bouwmaterialen (duurzaam bouwen), het gebruik van bestrijdingsmiddelen en het wegverkeer zijn bij onder andere het afkoppelen van hemelwater belangrijke aandachtspunten. De aanleg van natuurvriendelijke oevers, het vergroten van trek- en paaimogelijkheden van vis, een natuurlijker peilbeheer en het stimuleren van de groei van waterplanten dragen bij aan het verbeteren van waterkwaliteit en ecologie.

Watertoets

Omdat het aspect water in ruimtelijke plannen een mede ordenend principe is, is de watertoets geïntroduceerd. Deze watertoets is verplicht gesteld in november 2003, voor ruimtelijke plannen. De watertoets is een procedure, waarbij de initiatiefnemer in overleg met de waterbeheerders de waterhuishouding van een te ontwikkelen gebied inricht. Belangrijkste inhoudelijke doel van de watertoets is, dat initiatiefnemers 'waterneutraal' bouwen. Dit betekent voor het waterkwantiteitsaspect, dat niet meer water wordt afgevoerd uit het plangebied dan in de situatie voor de ruimtelijke ingreep. Voor de waterkwaliteit betekent dit in ieder geval dat de waterkwaliteit in en om het gebied niet mag verslechteren. Bovendien mogen plannen de grondwatersituatie buiten het plangebied niet negatief beïnvloeden.

Sinds de invoering van de nieuwe Wet ruimtelijke ordening (per 1 juli 2008), is de verplichte goedkeuring van Gedeputeerde Staten weggefallen en zal de waterbeheerder (het waterschap) zelf actief in het planproces moeten participeren en controleren of het wateradvies afdoende in het plan is verwerkt.

Nationaal Waterplan

Het Nationaal Waterplan is opgesteld op basis van de Waterwet, die met ingang van 22 december 2009 van kracht is. Het Nationaal Waterplan (NWP) is het rijksplan voor het waterbeleid. Het NWP beschrijft de maatregelen die in de periode 2009-2015 genomen moeten worden, om Nederland ook voor toekomstige generaties veilig en leefbaar te houden en de kansen die water biedt te benutten. Het Nationaal Waterplan is tevens een structuurvisie voor de ruimtelijke aspecten. Een goede bescherming tegen overstromingen, het zoveel mogelijk voorkómen van wateroverlast en droogte en het bereiken van een goede waterkwaliteit zijn hierin basisvoorwaarden voor welvaart en welzijn. Op basis van de Wet ruimtelijke ordening heeft het Nationaal Waterplan voor de ruimtelijke aspecten de status van structuurvisie.

2.3. Provincie

Het provinciaal Waterplan Zuid-Holland geeft antwoord op de vraag wat er in de periode 2010-2015 moet gebeuren, om de provincie Zuid-Holland ook in de toekomst op een duurzame wijze veilig en leefbaar te houden. Het gaat daarbij om de volgende opgaven:

- waarborgen van de veiligheid tegen overstromingen;
- realiseren van mooi en schoon water;
- ontwikkelen van een duurzame zoetwatervoorziening;
- het realiseren van een robuust en veerkrachtig watersysteem.

2.4. Hoogheemraadschap van Delfland

Het hoogheemraadschap van Delfland heeft de regionale beleidskaders vastgelegd in het 'Waterbeheerplan 2010-2015'. Het 'Waterbeheerplan 2010-2015' beschrijft wat er op ons af komt: de wateropgaven nemen toe door een combinatie van:

- ruimtedruk;
- zeespiegelstijging;
- bodemdaling;
- verzilting;
- neerslagpieken;
- droogte.

Om dit adequaat op te pakken heeft het hoogheemraadschap zich voorgenomen om meer buiten gebaande paden te denken en innovatieve oplossingen in te zetten. Verder is aangegeven, dat het hoogheemraadschap in het programma ABC-Delfland eigen wateroverlastnormen ontwikkelt, die goed aansluiten bij de NBW normen. De waterbergingsnorm in een peilgebied is afgestemd op de huidige functies in dat gebied. De normen voor verschillende functies zijn:

- verhard gebied (wonen, werken, glastuinbouw) 325 m³/ha;
- onverhard gebied (grasland, natuur, recreatie) 170 m³/ha;
- bouwland 275 m³/ha.

2.5. Gemeente Schiedam

Waterplan

Naast 'schoon, heel en veilig' is het Waterplan Schiedam gebaseerd op integraal waterbeheer, met de volgende kenmerken:

- samenhang binnen het waterbeheer; het watersysteem wordt beschouwd als een samenhangend systeem van oppervlaktewater, riolering, grondwater en natuur;
- samenhang met andere functies; water wordt mede als (ruimte)ordenend principe gehanteerd;
- samenwerking en samenspraak tussen betrokkenen.

Dit is in het Waterplan Schiedam uitgewerkt in een visie op de ontwikkeling van het water in Schiedam tot 2015, waarin vier hoofdsporen worden onderscheiden:

1. droge voeten;
2. gezond water;
3. beleving en gebruik;
4. beheer en onderhoud.

In het waterplan is Schiedam ingedeeld in verschillende watersysteemgebieden. Abtswoude is daarbij onderdeel van de stadsrand, waarin de polders binnen het gebied van Midden-Delfland liggen. In de onderstaande tabel worden de aandachtspunten, wensen en eisen voor de stadsrand aangegeven.

Tabel 2.1. Aandachtspunten, wensen en eisen stadsrand

leidend spoor	aandachtspunten, wensen, opmerkingen	functionele eisen
1. droge voeten	vasthouden en bergen van water	voldoende ruimte voor water
2. gezond water	ecologische verbindingen van stad naar platteland	helder geen stank geen drijfvuil ecologisch gezond
3. beleving en gebruik	ruimte voor recreatie	schaatsroutes 'naar buiten', wandelen, fietsen en kanoën kades, bruggen zijn goed onderhouden

De toekomstvisie voor de stadsrand in het waterplan is als volgt.

De stadsrand met zijn polders vormen de verbinding tussen een aantal ecologisch belangrijke zones in het bebouwde gebied van Schiedam (de Poldervaart en Park Kethel). Daarnaast zijn de polders een aantrekkelijk recreatiegebied voor veel inwoners van Schiedam geworden. Door de aanleg van extra oppervlaktewater zijn de mogelijkheden voor kanoën en schaatsen sterk toegenomen. Langs het water zijn fiets- en wandelpaden aangelegd, die met het noordelijk gelegen poldergebied in verbinding staan. Door de aanleg van extra oppervlaktewater met rietlanden en rietoevers is voldoende natuurlijke zuivering ontstaan en is de bergingscapaciteit van het gebied toegenomen.

Verder is in het waterplan de volgende visie gegeven voor de Poldervaart.

De westoever van de Poldervaart biedt volop kansen voor ecologie en natuur. De oost-oever is ingericht voor fietsen, wandelen en sportvissen. De bruggen zijn hoog genoeg voor kanoër en schaatser. Onder de A20 is de Poldervaart doorgetrokken als schaats en kano-route.

Gemeentelijk rioleringsplan

Het gemeentelijk beleid ten aanzien van de riolering, afstromend hemelwater en grondwater is verwoord in het vastgesteld Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan 2009-2013. Met het Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan 2009-2013 wordt een begin gemaakt met de nieuwe zorgplichten voor hemelwater en grondwater. De activiteiten ten aanzien van hemelwater, omvatten de aanleg van riolering in de inbreidings- en uitbreidingsgebieden, afkoppelgebieden en indien doelmatig ook in ophooggebieden. De activiteiten ten aanzien van grondwater staan in het teken van het zicht krijgen op de grondwatersituatie. Op basis daarvan kan eventueel een beleid voor de toekomst worden geformuleerd.

Gemeentelijke zorgplicht

De Wet gemeentelijke watertaken is op 1 januari 2008 in werking getreden. Nieuw is dat gemeenten hiermee de zorgplichten voor hemelwater en grondwater krijgen toebedeeld, terwijl de bestaande gemeentelijke zorgplicht voor afvalwater enigszins is aangepast. Bij de hemelwaterzorgplicht gaat het om de verwerking van overtollig hemelwater, dat de particuliere eigenaar niet zelf kan verwerken. De gemeente dient hiervoor een aansluitpunt aan te bieden. De zorgplicht voor grondwater geldt voor bebouwd gebied. Deze zorg richt zich op het zoveel mogelijk voorkomen of beperken van structureel nadelige gevolgen van de grondwaterstand, voor de aan de grond gegeven bestemming. Het betreft vooral het ondiepe (freatisch) grondwater, omdat het ondiepe grondwater bepalend is voor het wel of niet optreden van overlast. Met de nieuwe gemeentelijke zorgplichten blijven particulieren de verantwoordelijkheid houden voor het nemen van maatregelen op eigen terrein. De gemeentelijke taken liggen vooral in de openbare ruimte en bij coördinatie en onderzoek.

Cradle-to-cradle (C2C)

Het College van Burgemeester en Wethouders van Schiedam wil bij toekomstige ontwikkelingen zoveel mogelijk aansluiten bij het Cradle-to-cradle-principe. Bij dit principe is de filosofie dat alle gebruikte materialen na hun leven in het ene product, nuttig kunnen worden ingezet in een ander product. Dit geldt ook voor alle ontwikkelingen op watergebied. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan het hergebruiken van regenwater voor het gebruik in de tuin of in huis.

3. WATERDOELSTELLINGEN

3.1. Waterkwantiteit

In de 'Handreiking watertoets, ruimte voor water in ruimtelijke plannen' van het hoogheemraadschap van Delfland, zijn de verschillende randvoorwaarden van het hoogheemraadschap opgenomen met betrekking tot waterberging, veiligheid, waterkwantiteit en beheer en onderhoud. In deze handreiking wordt waterberging gedefinieerd als de hoeveelheid water die een gebied moeten kunnen opvangen tijdens een korte periode, zonder dat er wateroverlast optreedt. Het uitgangspunt voor waterberging in stedelijk gebied is dat er een maatgevende ontwerpbui met een herhalingsstijd van één keer per 100 jaar moet worden geborgen. In landelijk gebied moet een maatgevende ontwerpbui met een herhalingsstijd van één keer per tien jaar geborgen worden. Een deel van de neerslag wordt opgevangen door het uitmalen, in de bodem of in het rioolstelsel, maar een groot deel dient geborgen te worden in het oppervlaktewater, (verhard gebied: wonen, werken, glastuinbouw) 325 m³/ha in verhard gebied, 170 m³/ha in onverhard gebied en 275 m³/ha bij bouwland.

3.2. Waterkwaliteit

Het uitgangspunt voor waterkwaliteit is het niet afwentelen van vervuiling (drietrapsstrategie schoonhouden, scheiden, zuiveren) en water te laten stromen van schoon naar vuil. Voor alle oppervlaktewater moet tenminste voldaan worden aan algemene waterkwaliteitsnormen (waaronder de door de Europese Unie vastgestelde normen voor prioritair en prioritair gevaarlijke stoffen en de normen voor een aantal stoffen in de EU richtlijn 76/464). Voor specifieke functies, zoals zwemwater, gelden aanvullende normen.

3.3. Riolering

Woningen dienen aangesloten te worden op de riolering met uitzondering van specifieke situaties, waarbij er vanwege doelmatigheid met lokale behandeling, milieubescherming geboden kan worden. Bij nieuwe ontwikkelingen wordt zoveel mogelijk afstromend hemelwater afgekoppeld van de riolering. Hiervoor wordt de 'Leidraad af- en aankoppelen van verharde oppervlakken' van de Werkgroep Riolering West-Nederland gevolgd. Licht verontreinigd hemelwater dient hierbij zo veel mogelijk ter plekke gezuiverd te worden en na zuivering op het oppervlaktewater afgevoerd te worden. Verontreinigd hemelwater dient afgevoerd te worden naar de afvalwaterzuiveringsinstallatie. De riolering dient te voldoen aan de basisinspanning.

3.4. Veiligheid

In de legger van het hoogheemraadschap van Delfland zijn de ligging en de minimale afmetingen van de waterkeringen vastgelegd. Rondom de keringen is een Keurzone vastgesteld, welke bestaat uit de kernzone en een beschermingszone. Binnen de kernzone en beschermingszone zijn op basis van de Keur beperkingen gesteld aan de activiteiten, die het waterkerend vermogen van de kering nu en in de toekomst kunnen aantasten. Voor de Maasdijk en de kaden geldt, dat in de kernzone geen bebouwing is toegestaan en in de beschermingszone onder voorwaarden bebouwing mogelijk is. Dit om de stabiliteit van de kering te waarborgen. Beheer en onderhoud aan de kering moet te allen tijde mogelijk zijn. Hiervoor moeten stroken van ongeveer 5 m worden gereserveerd.

4. HUIDIGE SITUATIE

Gehanteerde gegevensbronnen

Onderstaand wordt de huidige waterhuishoudkundige situatie beschreven. Hierbij is gebruik gemaakt van de volgende informatiebronnen:

- Waterplan Schiedam, 2^e fase, visie 2005-2015;
- toelichting Peilbesluit Abtswoude, Hoogheemraadschap van Delfland, 2011;
- Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan Schiedam 2009-2013;
- website BSNederland (bodeminformatie), geraadpleegd op 1 mei 2013;
- toelichting peilbesluiten gemeente Schiedam, hoogheemraadschap van Delfland, 2012;
- wateratlas Poldervaartpolder, peilgebiedenkaart, Witteveen+Bos, 2008;
- website Hoogheemraadschap van Delfland, Leggerkaarten, geraadpleegd op 1 mei 2013;
- voorkeursmaatregelen ABC Polders, Clusters 8 en 9, hoogheemraadschap van Delfland, 31 januari 2012.

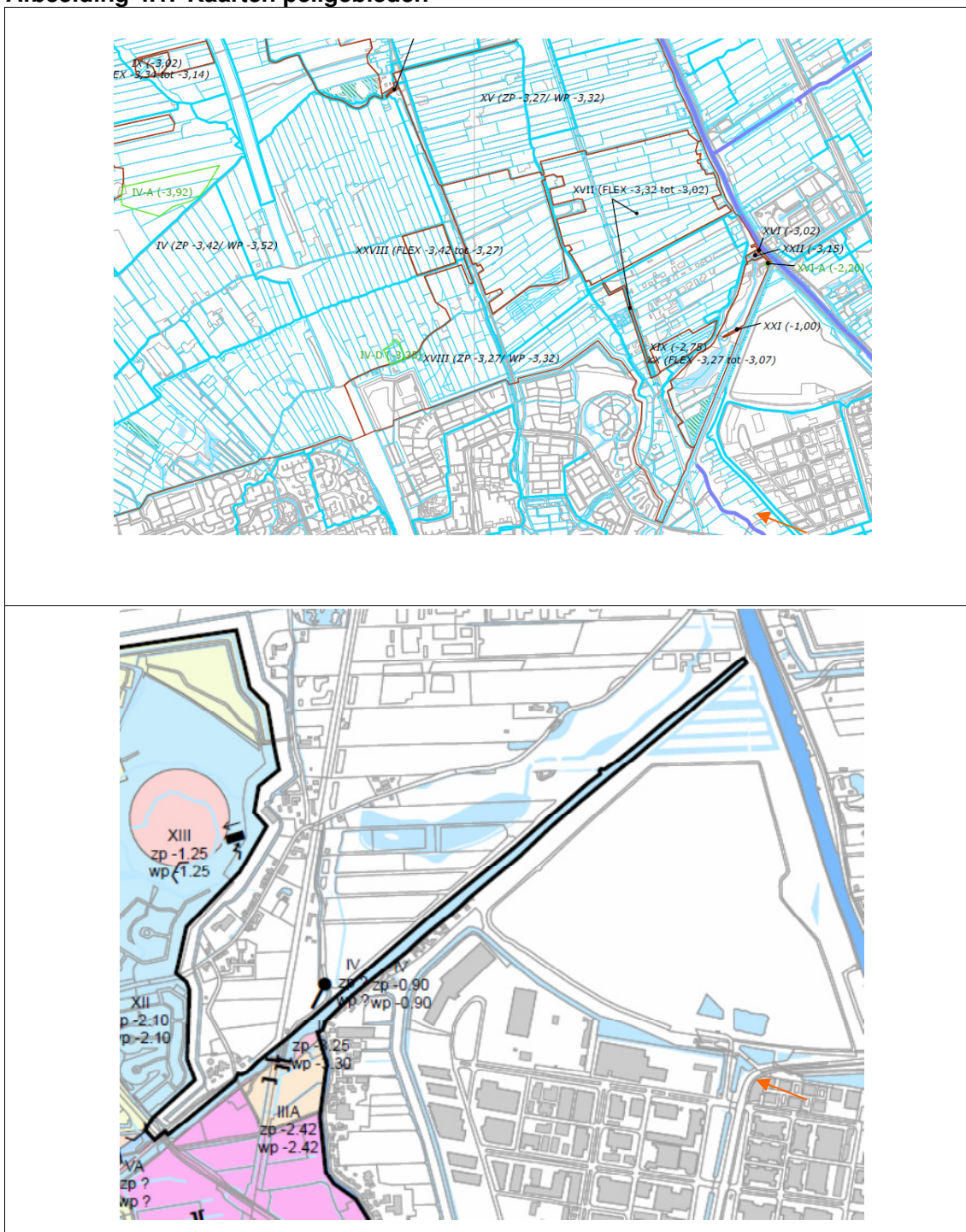
Grondwater

Uit de bodemkaart blijkt dat er in het gebied sprake is van zeelei en veengronden. Er is overwegend sprake van grondwatertrap II. Bij grondwatertrap II is sprake van een Gemiddelde Hoogste Grondwaterstand van minder dan 40 cm en de Gemiddelde Laagste Grondwaterstand tussen 50 en 80 cm. In het waterplan is aangegeven dat in de stadsrand van Schiedam afwisselend sprake is van kwel en infiltratie.

Oppervlaktewater

Het peilbesluit Abtswoude van het hoogheemraadschap van Delfland omvat naast Schiedam ook delen van vier andere gemeenten. In voorliggend waterparagraaf ligt de focus op het bestemmingsplangebied Abtswoude binnen de gemeente Schiedam. Dit gebied ligt overwegend in Holierhoekse en Zouteveensepolder en Noord-Kethelpolder. Het uiterste zuidoostelijke deel ligt in de Poldervaartpolder. De grenzen van de polders sluiten niet goed aan op de grenzen van bemalings- en peilgebieden. Op afbeelding 4.1 zijn twee kaarten opgenomen waarin de peilgebieden zijn weergegeven.

Afbeelding 4.1. Kaarten peilgebieden *

*) bovenste kaart: uitsnede kaart uit peilbesluit Abtswoude.
 onderste kaart: uitsnede kaart Wateratlas peilgebiedenkaart Wateratlas Poldervaartpolder.

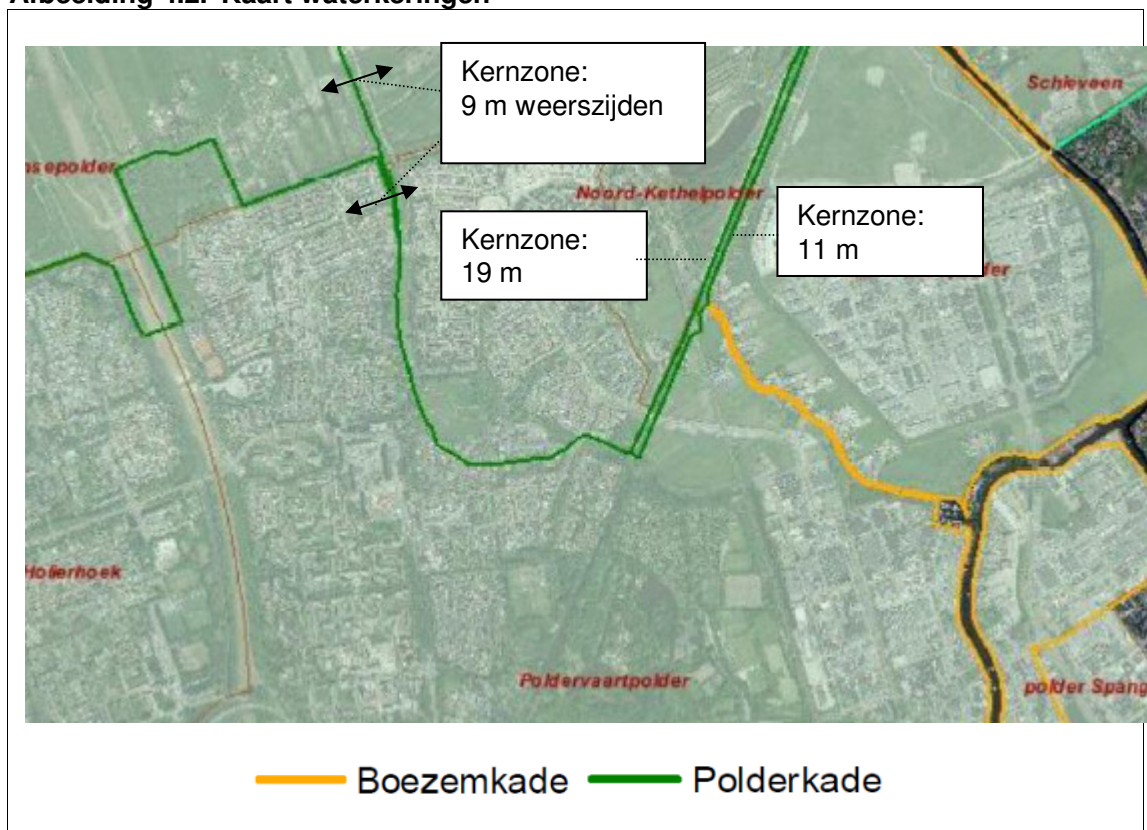
De Poldervaart ligt aan de zuidoostelijke zijde van het plangebied en heeft een vast peil van NAP -0,90 m. In de andere peilgebieden binnen het bestemmingsplangebied liggen de peilen lager (iets onder NAP -3 m).

De Holierhoekse en Zouteveensepolder en Noord-Kethelpolder zijn waterrijk. Op basis van de ABC-normen is er in deze polders voldoende open water. Ook peilgebied IV van de Poldervaart heeft op basis van de ABC-normen voldoende open water.

Waterkeringen

Op afbeelding 4.2 zijn de waterkeringen in en om het plangebied weergegeven.

Afbeelding 4.2. Kaart waterkeringen *

*) uitsnede van een kaart uit de Toelichting peilbesluiten gemeente Schiedam, hoogheemraadschap van Delfland, 2012.

Aan weerszijden van de Poldervaart liggen polderkaden (Broekkade). Verder liggen er polderkaden op de grens van de Holierhoekse en Zouteveensepolder en Noord-Kethelpolder en in de zuidelijke deel van deze polders. De breedten van de kernzone van de polderkaden zijn aangegeven op afbeelding 4.3. Deze kades hebben aan weerszijden van de kernzone een beschermingszone van 15 m.

Riolering

Alle woningen in het buitengebied van Schiedam zijn op drukriolering aangesloten of zijn voorzien van een IBA (Individuele Behandeling van Afvalwater), waaronder de woningen bij de Groeneweg, Harreweg en Woudweg.

5. WAARBORGEN DUURZAAM WATERBEHEER

Het bestemmingsplan is consoliderend. Voor het bestemmingsplan en mogelijke ontwikkelingen op termijn, wordt onderstaand benoemd op welke wijze invulling gegeven kan worden aan uitgangspunten van duurzaam waterbeheer.

Waterkwantiteit

Het aanwezige primaire watersysteem is op de plankaart weergegeven en bestemd met de functie water. In het gebied wordt voldaan aan de waterbergingsopgave. In het plangebied dient ook bij eventuele functieveranderingen voldaan te worden aan de waterbergingsnormen van het hoogheemraadschap van Delfland.

Veiligheid tegen overstroming

Om de veiligheid tegen overstromingen te waarborgen is aan de polderkaden in het plangebied een aparte waterkerende functie toegekend met een adviesverplichting. Dit betekent dat alvorens een omgevingsvergunning kan worden afgegeven, de aanvrager verplicht is toestemming te vragen aan het hoogheemraadschap van Delfland alvorens kan worden gebouwd.

Riolering

Eventuele nieuwe woningen dienen eveneens aangesloten te worden op de riolering. Indien dit niet doelmatig is, dan kan er aangesloten worden op een IBA.

Bestemmingsplankaart

Op de bestemmingsplankaart en in de voorschriften is het volgende verwerkt:

- het aanwezige primaire watersysteem is op de plankaart weergegeven en bestemd met de functie water;
- de kernzone en beschermingszone, behorende bij de waterkeringen, zijn als dubbelbestemming 'Waterstaat-waterkering' aangegeven op de plankaart. Binnen deze dubbelbestemming mag, in afwijking van de onderliggende enkelbestemming, alleen gebouwd worden ten behoeve van waterstaatsdoeleinden. Ten behoeve van de enkelbestemmingen kan slechts met een afwijking van het bestemmingsplan worden gebouwd. Daarbij wordt de waterbeheerder om advies gevraagd. In het bestemmingsplan is een verwijzing naar de Keur opgenomen.